

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Rajanylitykset

Tieteiden yö 11.1.2007

Kari Kemppainen

Rahoitusmarkkina- ja tilasto-osasto

Rajanylimaksut

Mitä ovat rajanylimaksut:

- Rajanylimaksut ovat maasta toiseen suoritettavia maksuja, "ulkomaanmaksuja", englanniksi "cross-border payments"
 - Kuluttajille mahdollisia maksuvälineitä: käteinen, maksukortti, tilisiirto, sekki, suoraveloitus
 - Yrityksille lisäksi ulkomaankaupan dokumenttimaksut: perittävät ja remburssit
- => Rajanylimaksamisessa käytössä laaja kirjo maksutapoja: maakohtaiset erot käytännöissä ovat suuria!

Esitys keskittyy rajanylimaksamiseen Euroopassa kuluttajan näkökulmasta tarkasteltuna

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Fokus: rajanylimaksaminen Euroopassa

Euron käyttöönotto muutti "perinteistä tilannetta" (yksi maa, yksi valuutta):

=> Euro = yksi yhteinen raha (*Single Euro Cash Area*)

=> yksi yhtenäinen maksualue (*Single Euro Payments Area*):
maksamisessa kansallisten rajojen tulisi hävitä euroalueella (vrt. eurokäteisen käyttö)

- Lähtötilanne: tilipohjaisten rajanylimaksujen määrä on ollut noin 1-2 % kaikista maksuista EU-alueella, mutta integraation syvenemisen uskotaan lisäävän niitä
- Tavoite: maksamisen monimutkaisuus ja kalleus eivät saisi olla esteinä kaupankäynnille ja ostosten teolle yli rajojen

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Integraation eteneminen Euroopassa

Mitä on tapahtunut:

- eurokäteisen käyttöönoton 1.1.2002 myötä euro käyväksi maksuvälineeksi kaikissa euroalueeseen kuuluvissa maissa, ei enää valuutanvaihtotarvetta
- Muiden maksuvälineiden osalta hinnoissa ja toiminnoissa vielä suuria eroja
- ⇒ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2560/2001 rajat ylittävistä euromääräisistä maksuista ("**Euromaksuasetus**"): **kotimaisen ja rajat ylittävän maksun hinta samansuuruiseksi**
- ⇒ Pankit perustivat yhteistyöelimen (European Payments Council), jotta yhtenäinen maksualue saataisiin aikaan
- ⇒ tavoite: **SEPA (Single Euro Payments Area) 2010**; ei eroa kotimaisen ja rajat ylittävän maksun välillä

Käytännön vaikutuksista eli miten kuluttajan tulee toimia

- Jotta euromaksuasetuksen kotimaan ja ulkomaan maksujen "samanhintaaisuutta" pystyy hyödyntämään, on maksuun liitettävä IBAN* ja BIC**-tunnukset (ns. EU-maksu)
- **1.1.2007 alkaen IBAN- ja BIC-tunnukset pakollisiksi EU- ja ETA-alueelle menevissä maksuissa**
- IBANin ja BICin käyttö EU/ETA –alueella perustuu eurooppalaisten pankkien sopimukseen maksuliikenteen yhtenäistämisestä

*Kansainvälinen tilinumero IBAN (International Bank Account Number)
esim. 123456-789 => IBAN: FI2112345600000789

** Pankkitunnus/SWIFT-tunnus (Bank Identifier Code):
esim. NDEAFIHH, OKOYFIHH, PSPBFIHH

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Tulevaisuuden haasteita

Euroalue / EU:

- Euromääräiset maksut tulevat "kotimaisiksi" maksuiksi, maksamisessa kansalliset rajat katoavat
=> **yhtenäinen maksualue SEPA 2010->**
=> muutoksia tulossa myös nykyisiin kotimaisiin käytäntöihin

Haasteita:

- Maksuliikenteen yhtenäistäminen edellyttää yhteisiä standardeja
- Euroalueella / EU:ssa standardointityö on edennyt
- Globaalien standardien aikaansaaminen erittäin haasteellista
=> rajanylitysmaksamisen käytännöt riippuvat kohdemaasta
=> "rajattomaan" maksamiseen on vielä matkaa